

VĚTRNÍK

17.10.1992

deník divadelní přehlídky KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

Dámy a pánové,
milí přátelé,

dovolte mě, abych se na začátku s vámi podělil o jeden radostný, ale na druhé straně také trochu nepříjemný zážitek. Stalo se totiž letošní porotě, že při bilancování individuálních výkonů, ji zbyla ještě řada jmen o nichž naprosto seriózně uvažovala, a která by velmi ráda ocenila. To nepříjemné na tom je, že už jsme to prostě z nejrůznějších důvodů, zejména technických, udělat nemohli. To radostné je to, že se takto zřetelně potvrdila celková úroveň Krakonošova divadelního podzimu – XXIII. národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Myslím si, že však toto svědectví lze učinit východiskem této závěrečné úvahy.

Je jistě důkazem kvality, že tři inscenace tu každá po svém představuje vskutku inscenační čin. O ořechevské Lucerně nemusíme snad příliš podrobně mluvit, došla už letos uznání na řadě jiných amatérských divadelních přehlídek. Tak jen stručně. Text klasické hry, se tu setkal s poetikou souboru, jež má své pevné a neopakovatelné rysy. Ve Vysokém nad Jizerou dožrálo toto setkání k tvaru, v němž si Jiráskova Lucerna podržela své místo, ale zároveň byla přetavena v syntetickou jevištní strukturu, jež dovolila realizovat nové a nečekané významy. Obě zbývající inscenace z těchto tří si potom – při veškeré rozdílnosti – zaslouží především obecnou společnou poznámku. Ať už jsou problémy těchto inscenací odlišné a různé, ať už tyto problémy hodnotíme jakkoliv a přisuzujeme jim větší, nebo menší váhu, zůstává nesporným faktem, že jak Naši furianti souboru z Polné, tak osobité přepracování motivů Tří sester A.P.Čechova s nímž přijelo Rádobydivadlo Klapý, jasně a zřetelně dokazují, že divadlo dneška i zítřka se nebude ubírat jen běžnými, důvěrně známými cestami. Polenští bojují především o diváka, posouvají se k některým elementárním prvkům improvizovaného, nesvázaného herectví, tedy k prvkům, které navozovaly, navozují a budou navozovat bezprostřední kontakt jeviště s hledištěm. Kolektiv divadla z Klapý jde cestou výbojů, které asi naopak v tuto chvíli nemusí najít pochopení u příliš četného publika a mohou vzbuzovat i velké rozpaky. Ale v dalším vývoji divadla se mohou stát velkou inspirací, která obohatí a rozvine výrazové prostředky. A ještě jedna věc je oběma inscenacím společná. Obě vycházejí z klasických textů, které mají svou bohatou a pevně zažitou inscenační tradici. Obě inscenace tuto inscenační tradici narušují a mění a vysvobozují své literární předlohy z konvencí, které po dlouhá léta ovlivňovaly i vnímání diváků.

Setkání s takovým představením je tak impulsem nejen pro hlediště, ale i pro jeviště.

Tento stručný pohled snad potvrdil, že letošní Krakonošův podzim už takto získal zajímavou, podnětnou i kvalitní podobu. Neboť lze zajisté mluvit o čemsi mimořádném, jestliže z osmi inscenací oficiálního programu, který jsme hodnotili a který nyní oceňujeme, jsou tři tohoto inspirativního druhu. Je tu ovšem ještě další moment, který tuto potěšující bilanci rozšíří. Tři inscenace – Rajčatům se letos nedaří souboru Bystřice u Benešova, Klíče na neděli místního souboru z Vysokého nad Jizerou a Příliš počestná žena souboru z Horšovského Týna, se přinejmenším pohybují v rámci, který bychom mohli nazvat standardem amatérského divadla, a který bychom v druhu, jež nazýváme obvykle zábavným, asi chtěli na našich jevištích vidět. A znovu se vracím tam, kde jsem začal: Právě v těchto inscenacích se objevila řada jmen herců, která bychom neměli zapomenout a stále bychom měli vědět, že především oni přispěli k úspěšnosti v těchto inscenacích. Jestliže je v tuto chvíli nemůžeme v tuto chvíli pozvat na jeviště, abychom jim dali ceny, pak považuji za svoji povinnost zřetelně prohlásit, že letošní Vysoké kromě jiného prokázalo, že máme řadu skutečně dobrých, tvořivých, schopných herců amatérského divadla.

Zbývají dvě inscenace pohádek – O líných strašidlech Žlutíčanu ze Žlutic a Ženicha pro čertici divadelního souboru J.K.Tyl z Josefova dolu. Víme všichni, kdo jsme se zúčastnili rozborových seminářů, že jsme s těmito inscenacemi měli své trápení. Víme však také, že to trápení neplyne jenom z problémů inscenační praxe těchto dvou souborů, ale celé oblasti amatérské činnosti pro děti. Je dobře, že se zde tyto dvě inscenace objevily. Důrazně upozornily, kde nás bota nejvíc tlačí, stejně jako ukazaly znovu, že všechno nelze vyřešit jen v souborech, neboť se tu nade vším vznáší otázka dramaturgie, otázka kvalitních předloh pro inscenaci.

Mohu si snad nyní na závěr dovolit konstatování, že vypadá-li takto obraz venkovského amatérského divadla, že je-li rozpětí, které jsme zaznamenali na přehlídce alespoň do jisté míry odpovídajícím modelem současného stavu venkovského divadelního amatérismu v Čechách a na Moravě, pak je to skutečnost slibná. Slovem "slibná" rozumím nejen podobu letošní přehlídky, ale mířím i na léta budoucí, která by snad, nazírána z tohoto zorného úhlu mohla zaznamenat další kvalitativní posun. Tak nezbyvá, než prostě konstatovat, že se XXIII. národní přehlídka venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou podařila. Jak se sluší a patří na závěrečné slovo poroty, je to míněno především z hlediska toho, co se odehrálo na jevišti. Ale rád bych ještě přidal to, co je možná ve Vysokém už téměř trapným opakováním, ale co se nedá neříci: Vydařila se nám snad i celková atmosféra uvažování, přemýšlení a hovoření o divadle, zato díky všem, kteří spolu s porotou se na tom podíleli – stálým účastníkům semináře, členům jednotlivých souborů a samozřejmě i organizátorům přehlídky. Nemohu tedy než za toto všechno vyslovit vřelé poděkování poroty a hlavně pak přání, aby i další rok pokračoval na této nastoupené cestě, abychom na XXIV. přehlídce ve Vysokém nad Jizerou mohli na tato slova navázat a dostat se zase o malý kousek dál.

P.S. A teď, když jste zatleskali a myslíte si, že je konec projevu, tak ještě úplně malá osobní poznámka, o níž však věřím, že ji dělám za všechny spoluporotce. Je nevýslovně blahodárné pro nás pro všechny, že se tady ve Vysokém daří humoru, že nechceme jenom "mračnopořadně" diskutovat, ale že sami sebe i své činění umíme nahlédnout se smíchem.

Jan Císař, předseda poroty.

Výsledková listina

Individuální ocenění:

- Marii Neradové za postavu Myry Marlowové v inscenaci hry J. Patricka Rajčatům se letos nedaří
- Ludvíku Němcovi ml. za postavu Pineye v inscenaci hry J. Patricka Rajčatům se letos nedaří
- Radoslavě Hadačové za postavu Kněžny v inscenaci hry Lucerna, aneb Z kroniky ořečovského divadla
- Slávce Hubačíkové za postavu Luisy Puckailerové v inscenaci hry A. Procházky Klíče na neděli
- Antonínu Zástěrovi za postavu Petra Dubského v inscenaci hry L. Stroupežnického Naši furianti
- Petru Vaňkovi za režii hry L. Stroupežnického Naši furianti
- Petru Vaňkovi za postavu Buška v inscenaci hry L. Stroupežnického Naši furianti
- Ladislavu Valešovi za režii hry Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy
- Vlastimilu Marešovi za scénickou výpravu k inscenaci Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy
- Jaroslavě Mařátkové za kostýmní výpravu k inscenaci Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy
- Jaroslavě Mařátkové za postavu Nataši v inscenaci Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy

Ocenění za inscenace:

- Tylovu divadlu Ořechov u Brna za inscenaci hry A. Jiráska, V. Pešky Lucerna, aneb z kroniky ořečovského divadla
- Divadelnímu souboru Duha Polná za inscenaci hry L. Stroupežnického Naši furianti
- Rádobydivadlu Klapý za inscenaci hry L. Valeše na motivy A.P. Čechova Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy

Doporučení k postupu na Jiráskův Hronov:

Protože inscenace Tylova divadla z Ořechova u Brna Lucerna aneb Z kroniky ořečovského divadla byla zařazena do programu Jiráskova Hronova již v tomto roce (podle platných soutěžních propozic národních přehlídek), proto navrhuje porota k postupu pro rok 1993 tyto inscenace:

nominace:

- DS Duha MKS a ZD Polná a skláren Bohemia Dobrotín s inscenací hry L. Stroupežnického Naši furianti

doporučení:

- Rádobydivadla Klapý s inscenací hry Ladislava Valeše na motivy A.P. Čechova Tři nány, co si neuměly koupit lístek do Moskvy vzhledem k inspirativnosti inscenačního přístupu

P & P
Projektové
a stavební
práce

LH Servis Hofman
Jablonec n/Nis
Obchodní, výrobní
a zprostředkovatelská
agentura

DIANA GOLD SEMILY
Velkoobchod s klenoty
orient dárky

NADACE
ANTONÍNA ŠVEHLY
Podpora venkova

Koloniál textil noviny
C & P
Jablonec nad Jizerou

Přátelé pozor !!

Východočeské divadlo v Pardubicích přijme k okamžitému nástupu
vedoucího osvětlovače. Podmínky pro přijetí jsou: zájem o divad-
lo, vzdělání v oboru elektro včetně vyhlášky 50 a organizační
schopnosti. Informace upřesní Jaromír Vosecký

* Příští ročník 9. - 16. října 1993 *
